

Blíží se dvacáté výročí "sametového listopadu" roku 1989. Kdekdo by v tom viděl příležitost oslavovat, hodnotit, bilancovat. Spolu s tím slyšíme stále častěji omílané fráze o kulturním úpadku české politiky, nefukčnosti systému, a celkově úpadku té "rádoby demokracie" co tu máme. Je ovšem právě zde ten zakopaný pes? Je tohle opravdu ta proklamovaná krize české politiky?

Předně je třeba říci, že demokracie není jednoduchý politický systém. Mohlo se tak zdát 17. listopadu 1989, kdy ve všeobecné euforii všichni snili svůj sen o vítězství pravdy a lásky nad lží a nenávisť. Mnoho lidí dnes mluví o procitnutí z tohoto snu a dopadu reality na sliby tehdejších novopečených státních představitelů, o blahobytu a "světla na konci tunelu". Ale co když realita nedopadla na sliby tehdejších státníků, ale na nás samotné? Co když není chyba v politicích, slibech či systému, ale v nás samotných, a krize je jen důsledek?

Pro demokracii nestačí stoupnout si na náměstí, zacinkat klíči a jít po všem spokojeně domů. Demokracie chce něco zpět. Základním pilířem demokracie je svobodná volba; za minulého režimu něco nemyslitelného. Tak proč volební účast při volbách v roce 2006 dosáhla 64 procent? A ve volbách do evropského parlamentu jen 28 procent? Listopadoví demonstranti po dvaceti letech odpovídají: "Nemá cenu volit, stejně se tam dostanou ti stejní politici", nebo: "Já se o politiku nezajímám, nevím koho volit". Tímto demokracii ničíme a házíme ji do koše. Proč tedy volíme ty stejné politiky pořád dokola, když na ně všude slyšíme jen kritiku? Proč při posledních volbách volila "ty špatné" naprostá většina voličů? Plebs odpovídá: "Protože volit jiné strany nemá cenu, když se ani nedostanou do vlády". Nové politiky dostaneme jen skrze nové, nejprve malé strany. Jestli chceme svěží vítr, nemůžeme nechat zavřená okna jen proto, že to dělají všichni ostatní. Takto volíme stejné politiky nikoliv z volby, ale z nutnosti.

Zde pro mě končí demokracie a začíná krize české politiky. Krize nikoliv politiků, ale voličů. Voličů, kteří i přes svůj odpor k nějaké straně ji jdou stejně volit, aby zachovali status quo. Voličů, kteří než aby volili podle svého názoru, nebo dokonce nějaký politický názor měli, raději dále prohlubují politickou krizi a pak na ní nadávají, až se hory zelenají. Nadávají tím na sebe. Na svou stádovitost. Není těžké si udělat politický názor. Stačí přijít na to, že v televizi nedávají jen filmy a seriály, ale i politické diskuze. Že v novinách neoznamují jen aféry celebrit, ale i politické události. Že lze volit i jiné, než vládnoucí strany. Jen takto si můžeme demokracii udržet a nenechat se ponižovat lůzovládou.

Lidé se často ptají co pro ně demokracie udělala. Napadá mě lepší otázka. Co jste udělali pro demokracii vy?

Osmileté gymnázium Buďánka

Jakub Žofčák

Praha 5